

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **S. M.,** proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje,** se sídlem 28. října 117, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 6. 2018, č. j. 25 A 52/2018 - 14,

takto:

I. Návrh žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **se zamítá**.

II. Kasační stížnost **se zamítá.**

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalobce podal ke Krajskému soudu v Ostravě žalobu, kterou se domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2018, č. j. MSK 59439/2018, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Karviné ze dne 26. 2. 2018, č. j. SMK/027599/2018, jímž nebylo vyhověno žádosti žalobce o opravu úmrtního listu jeho matky paní B. M. Žalobce v žalobě rovněž požádal soud o osvobození od soudních poplatků.

[2] Krajský soud usnesením ze dne 5. 6. 2018, č. j. 25 A 52/2018 - 14, žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků zamítl a současně ho vyzval k zaplacení soudního poplatku ve výši 3 000 Kč ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení. V odůvodnění krajský soud uvedl, že dospěl k závěru, že podaná žaloba zjevně nemůže být úspěšná. Předmětem sporu mezi žalobcem a žalovaným je toliko tvar zápisu místa úmrtí jeho matky. Tvar zápisu matriční události (včetně místa úmrtí) je stanoven § 9 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“). Znění vyhlášky odpovídá zápis provedený matričním úřadem, nikoli zápis, jehož se domáhá žalobce. Nadto není myslitelná situace, kdy by určitý tvar zápisu místa úmrtí – bez sporu o skutečné místo této události – mohl mít reálný dopad do právní sféry žalobce. Krajský soud proto spatřoval v podané žalobě projev samoúčelného sudičství. Proto pro zjevnou neúspěšnost žaloby a zneužití práva na soudní ochranu krajský soud žalobci osvobození od soudních poplatků nepřiznal.

II.

[3] Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost, ve které vyjádřil svůj nesouhlas s napadeným usnesením a žádal jeho zrušení. Současně stěžovatel požádal o osvobození od soudních poplatků a navrhl, aby mu soud ustanovil zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

III.

[4] Nejvyšší správní soud na úvod konstatuje, že nepožadoval zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost, jelikož povinnost zaplatit poplatek má stěžovatel jen tehdy, směřuje-li jeho kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu ve věci samé či o jiném návrhu, jehož podání je spojeno s poplatkovou povinností (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, bod 27, publ. pod č. 3271/2015 Sb. NSS). O žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků proto nebylo nutno rozhodovat. V nyní souzené věci se ze stejných důvodů neuplatní ani § 105 odst. 2 s. ř. s. o povinném zastoupení advokátem (viz shora zmiňované usnesení rozšířeného senátu, konkrétně jeho bod 29); Nejvyšší správní soud proto stěžovatele nevyzýval k doložení povinného zastoupení.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Podstatou kasační stížnosti je nesouhlas stěžovatele s posouzením právní otázky splnění zákonných podmínek pro přiznání osvobození od soudních poplatků ze strany krajského soudu.

[8] Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. *účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly. Přiznané osvobození se vztahuje i na řízení o kasační stížnosti*. Z citovaného ustanovení vyplývá, že jednou z podmínek osvobození od soudních poplatků je, že návrh nesmí být zjevně neúspěšný.

[9] Pojem „zjevná neúspěšnost" není v s. ř. s. nijak definován. Nejvyšší správní soud obsah tohoto pojmu vyložil ve své judikatuře. Např. v rozsudku ze dne 24. 3. 2006, č. j. 4 Ads 19/2005 - 105, publikovaném pod č. 909/2006 Sb. NSS, zdejší soud uvedl, že „*zjevná neúspěšnost návrhu by měla být zjistitelná bez pochyb, měla by být nesporná a naprosto jednoznačná bez toho, aby bylo prováděno dokazování*". O zřejmě (zjevně) bezúspěšné uplatňování práva se pak jedná zejména tehdy, jestliže již ze skutkových tvrzení žadatele je nepochybné, že mu ve věci nemůže být vyhověno (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 154/2012 - 20, srov. Bureš, J., Drápal, L., Krčmář, Z. a kol.: *Občanský soudní řád. Komentář. I. díl*, 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2006, str. 637). Závěr o zjevné neúspěšnosti může soud učinit například v případech, kdy jde o věc výslovně vyloučenou z meritorního přezkoumání (viz např. rozsudky zdejšího soudu ze dne 29. 6. 2011, č. j. 1 As 51/2011 - 135, či ze dne 29. 4. 2014, č. j. 5 As 86/2013 - 13).

[10] V nyní projednávané věci stěžovatel žalobou napadl rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně, jímž nebylo vyhověno jeho žádosti o opravu úmrtního listu jeho matky paní B. M. Stěžovatel se v řízení domáhal, aby místo úmrtí nebylo zapsáno ve tvaru „K., část R.j, č. p. X", ale ve tvaru „LDN O., K., část R., V. X".

[11] Podle § 9 odst. 1 písm. a) vyhlášky se místo matriční události v zápise uvede názvem obce, a je-li členěna na části, též názvem její části, popřípadě i názvem katastrálního území, a číslem popisným nebo evidenčním; shoduje-li se název obce s názvem části obce, část obce se neuvádí. Podle odst. 2 věty první téhož ustanovení nemá-li místo matriční události číslo popisné nebo evidenční, připojí se k názvu obce bližší označení místa matriční události.

[12] Předmětem sporu mezi stěžovatelem a žalovaným byl toliko tvar zápisu místa úmrtí paní B. M., nikoliv jeho správnost. Zápis provedený matričním úřadem v úmrtním listu ve tvaru „K., část R., č.p. X" je přitom správný a v souladu s § 9 odst. 1 písm. a) vyhlášky.

[13] Z tohoto důvodu je zřejmé, že krajský soud nepochybil, když dospěl k závěru o zjevné bezúspěšnosti žaloby stěžovatele. Navíc jak správně uvedl krajský soud, tvar zápisu místa úmrtí matky stěžovatele aniž by zde byl spor o místu této události nemohl mít reálný dopad do jeho právní sféry, což stěžovatel ostatně v žalobě ani netvrdil.

[14] Krajský soud proto rozhodl v souladu se zákonem, jestliže žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků zamítl.

[15] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[16] Podle § 35 odst. 9 s. ř. s. lze navrhovateli na návrh ustanovit zástupce pro řízení o kasační stížnosti, jsou-li u navrhovatele splněny předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků; jednou z podmínek osvobození od soudních poplatků přitom je, že návrh, tj. v tomto případě kasační stížnost, nesmí být zjevně neúspěšný (§ 36 odst. 3 s. ř. s.).

[17] Kasační stížnost směřující proti usnesení, jímž krajský soud důvodně nepřiznal stěžovateli osvobození od soudních poplatků v řízení o zjevně bezúspěšné žalobě, je nutno označit rovněž za zjevně neúspěšný návrh ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s.

[18] Vzhledem k tomu, že stěžovatel nesplňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, Nejvyšší správní soud nevyhověl jeho návrhu na ustanovení zástupce z řad advokátů.

[19] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. července 2018

Mgr. David Hipšr
předseda senátu